

Satu Viljainen

Markkinatoimikunta, 14.6.2019

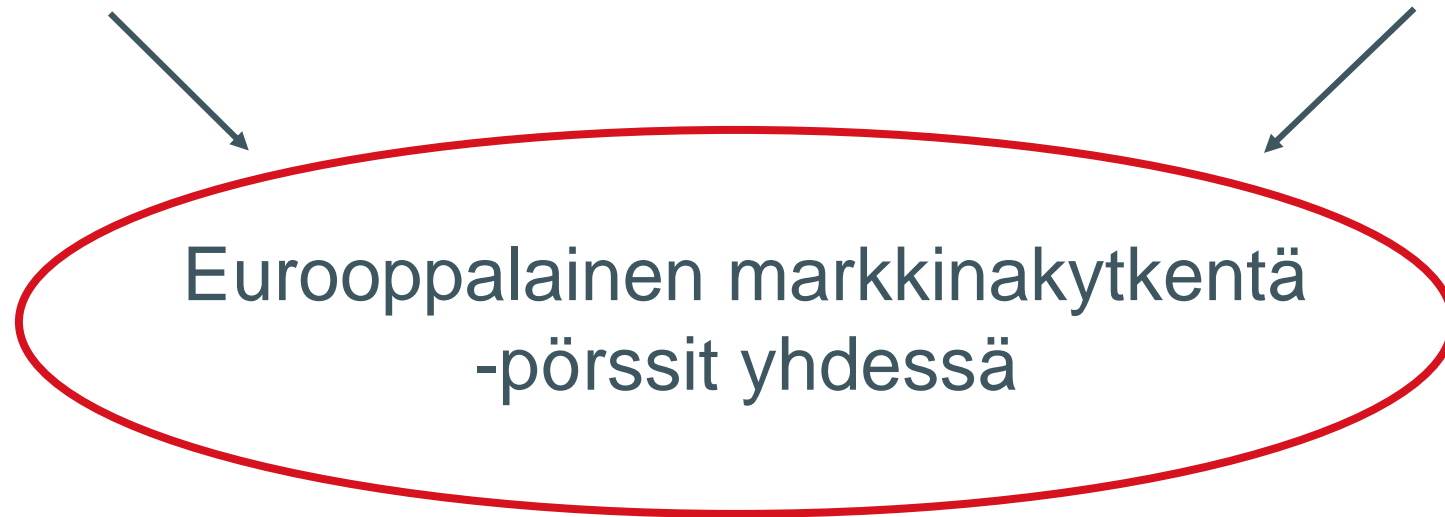
Pörssikilpailu

FINGRID

Yhteenliitetetyt eurooppalaiset markkinat

Pörssien tarjouskirjat
-kukin pörssi itsenäisesti

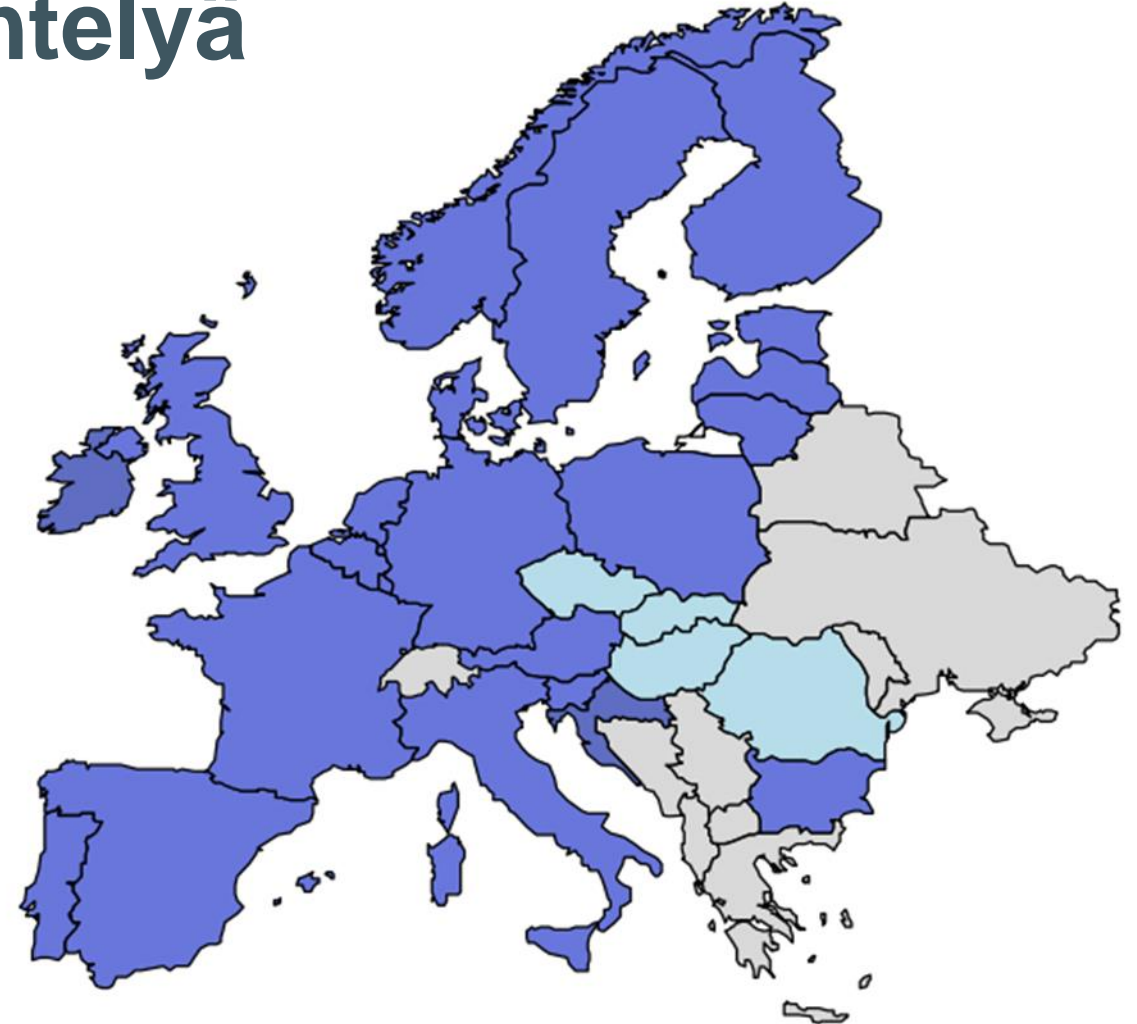
Siirtokapasiteetit
-siirtoverkonhaltijat alueellisesti yhdessä

Tarjousaluekohtaiset hinnat ja nettopositiot

Markkinoihin liittyvää sääntelyä

- Euroopan parlamentin ja neuvoston sähkön rajakauppaa koskeva asetus 714/2009
 - tavoitteena sähkön sisämarkkinoiden edistäminen
- Komission kapasiteetin jakamisesta ja siirtojen hallinnasta antama asetus 2015/1222 (*Capacity Allocation and Congestion Management, CACM*)
 - sähkön vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden säännöt
 - siirtokapasiteetin laskenta, siirtoverkonhaltijoiden keskinäinen yhteistyö, yms.

Pörssikilpailu ja pörssien yhteistyövelvoite

- Lainsäädäntö mahdollistaa kilpailun pörssien välillä, mm.
 - Asiakaspalvelu ja muut asiakasrajapintaan liittyvät tehtävät, tarjousten vastaanotto, tietojen julkaiseminen, tulosten toimittaminen, yms.
- Toisaalta pörsseillä on lainsäädännöstä tuleva velvoite tehdä yhteistyötä, mm.
 - pörssikaupan tuotteiden määrittely yhteismarkkinoilla
 - laskenta-algoritmin operointi ja kehittäminen
 - ehdotukset minimi- ja maksimihinnoiksi

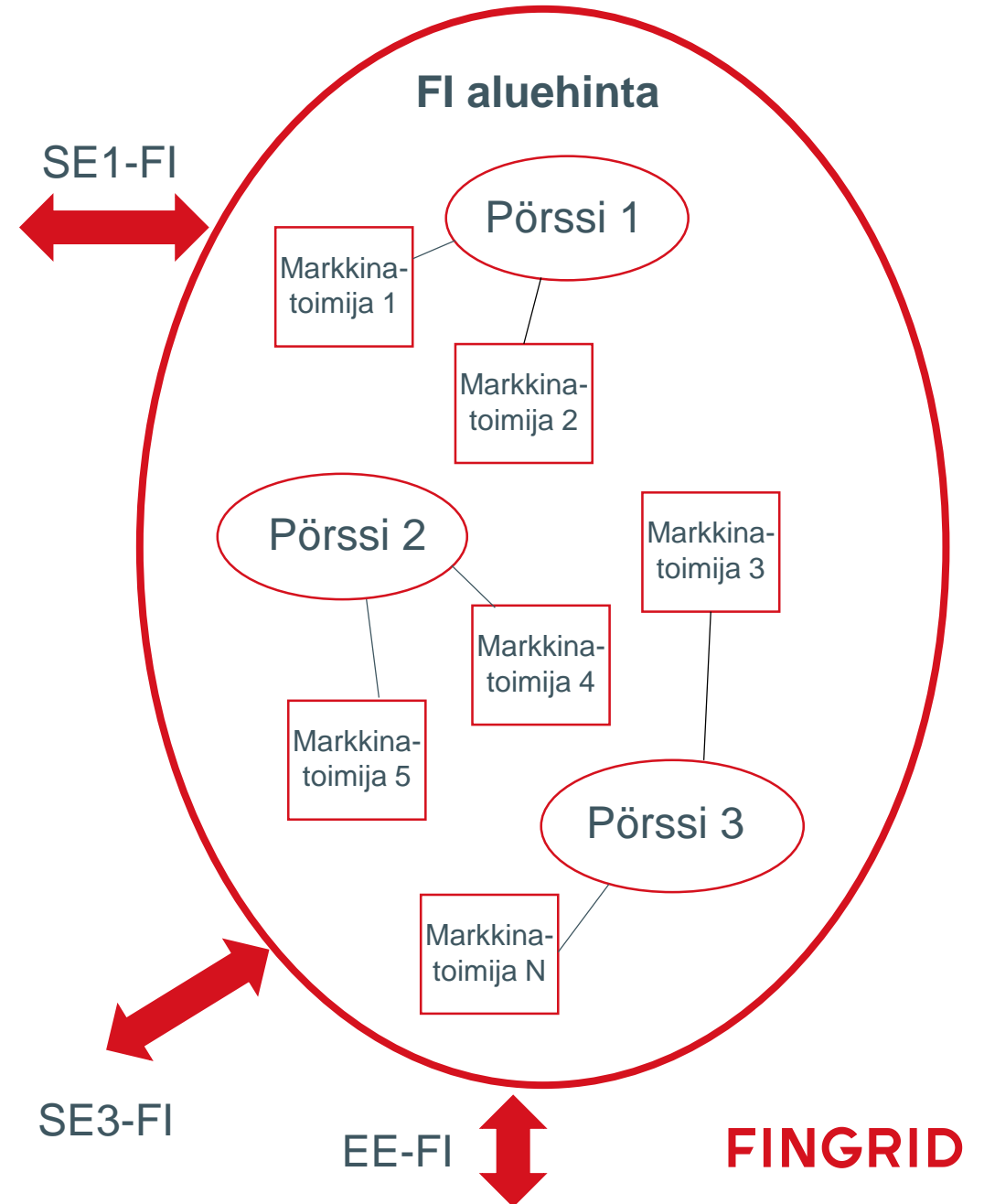
Pörssikilpailun mahdollistaminen

- Siirtoverkonhaltijoilla on laista tuleva velvoite huolehtia, että kaikilla pörseillä on yhtäläinen pääsy rajasiirtokapasiteettiin
- Pohjoismaissa markkinat ovat yhteiset, joten pörssikilpailun mahdollistavat järjestelyt toteutetaan yhteisessä pohjoismaisessa projektissa
 - harmonisoidut toimintamallit kaikilla tarjousalueilla
 - projektissa mukana siirtoverkonhaltijat, pörssit, RSC, eSett, selvitystalot
- Järjestelyjen käyttöönotto suunnitelmien mukaan Q4/2019

Vaikutukset Suomessa

- Tällä hetkellä kolmella pörssillä on lupa toimia Suomessa
 - Käytännössä pörssikilpailu ei vielä onnistu
 - Järjestelyt kesken myös muualla Euroopassa
 - Ainoastaan Iso-Britanniassa on kokemusta pörssikilpailusta
- Pörssikilpailun käynnistyessä kukin markkinatoimija saa itse valita pörssinsä
- Suomen tarjousalueelle lasketaan vuorokausimarkkinoilla aina yksi hinta riippumatta siitä, kuinka monta pörssiä Suomessa toimii
- Rajakapasiteetit jaetaan markkinakytkennän yhteydessä

Entä jos markkinakytkentä ei onnistu?

- Jos eurooppalaisessa markkinakytkennässä ei saada tuloksia klo 13:50 CET mennessä, niin siirrytään käyttämään varajärjestelyjä
- Eurooppalaisten regulaattorien näkemys on, että myös varajärjestelyjä käytettäessä pörssien tarjouskirjat yhdistetään
- Pohjoismaiset varajärjestelyt pähkinänkuoressa:
 - pidetään pohjoismaiset tarjousalueet laskennassa kytkettyinä toisiinsa (ja Baltiaan, jos mahdollista = Baltiassa samat pörssit kuin Pohjoismaissa)
 - yritetään laskea tuloksia klo 20 CET saakka
 - jos tuloksia ei saada laskettua, käytetään referenssipäivän hintoja ja positioita

Pörssikilpailu ja second auction

- Second auction lyhyesti:
 - Käytössä joillakin tarjousalueilla lainsäädännön vaatimuksesta tai regulaattorin suosituksesta
 - Jos em. tarjousalueilla saavutetaan second auction –hintaraja, niin koko eurooppalainen markkinakytkentäprosessi keskeytetään
 - Hintarajan saavuttaneella tarjousalueella pörssien tarjouskirjat avataan ja toimijoilla on 10 minuuttia aikaa muuttaa tarjouksiaan
 - Hintarajan saavuttaneen tarjousalueen uudet tarjouskirjat toimitetaan eurooppalaiseen markkinakytkentään ja laskenta alkaa alusta
- Pörssien on toimitettava tarjouskirjat second auction –tilanteissa eurooppalaiseen markkinakytkentään kuten muulloinkin
 - Second auction on laskennan välivaihe, joka ei vaikuta pörsseihin kohdistuvaan veloitteeseen jakaa tarjouskirjojaan
- Second auction on tarjousaluetasolla määriteltävä asia

Keskeytystietojen ilmoittaminen

Keskeytystietojen ilmoittaminen

- Osana MNA-järjestelyjä keskeytystietojen ilmoittamiseen tulee uusi järjestelmä UMM-järjestelmän rinnalle
- Kantaverkkoyhtiöt ovat kehittäneet pörsseistä riippumattoman järjestelmän siirto-, tuotanto- ja kulutuskapasiteetin keskeytysten ilmoittamiseen
- Järjestelmä tulee käyttöön ennen pörssikilpailun alkamista
- Kantaverkkoyhtiöt ottavat järjestelmän käyttöön heti käyttöönottopäivänä, ja muilla toimijoilla on mahdollisuus testata uutta järjestelmää käyttöönotosta lähtien erillisessä testijärjestelmässä
 - Halutessaan toimijat voivat myös alkaa käyttää uutta järjestelmää jo tässä vaiheessa
- Ennen pörssikilpailun alkua kunkin toimijan tulee ilmoittaa kantaverkkoyhtiölle, mitä järjestelmää käyttää läpinäkyvyysvelvoitteiden hoitamiseen
- Nord Poolin UMM-järjestelmään raportoidut tiedot ovat nähtävissä uudessa järjestelmässä ja päinvastoin

Kiitos! Kysymyksiä?

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

The Fingrid logo consists of the word "FINGRID" in a bold, red, sans-serif typeface. The letters are closely spaced and have a slight shadow effect, giving it a three-dimensional appearance. The logo is positioned in the bottom right corner of the slide.

FINGRID